

**A Körös-vidéki Környezetvédelmi és  
Vízügyi Igazgatóság  
„MŰSZAKI ÖRÖKSÉG” pályázatának  
szakmai beszámolója**

*A Bodoky Károly Vízügyi Múzeum  
(Hosszúfok I. szivattyútelep) felújítása*



# TARTALOMJEGYZÉK

- 1.) A kitűzött pályázati cél és megvalósulása
- 2.) A kitűzött cél elmaradt elemei
- 3.) A kapott összeg mennyiben fedezte a tervezett célt
- 4.) Az elmaradott programrészek más programból, költségből befejezhetők-e
- 5.) Kiadások bemutatása
- 6.) Az elkészült munka hasznosulása általában
- 7.) Milyen kiadványok, vagy egyéb anyagok készültek a programhoz (meghívó, leporelló, kiadvány, internetes megjelenés stb.)
- 8.) Az elmaradott programrészek más programból, költségből befejezhetők-e
- 9.) Történt-e a program részeként műtárgy restaurálás, ha igen: rövid leírása és a restaurátor neve
- 10.) Együttműködések a program végrehajtása során (más múzeumok, közművelődési vagy egyéb szervezetek)

## Mellékletek

- A felújítás előtt készült képek
- A pályázat megvalósulása (az épület alászigetelése) képekben
- Újságcikk (Körös-vidéki Hírlevél)

## **1.) A kitűzött pályázati cél és megvalósulása**

A Bodoky Károly Vízügyi Múzeum részét képezi a 1897-ben épült a Kettős-Körös mellett lévő Hosszúfok I. szivattyútelep (Mezőberény 0228 hrsz.), amely az Alföld első vízügyi múzeuma és a Körösök vízügyi múltját mutatja be a honfoglalástól a napjainkig. Közvetlen ipartörténeti érték, hogy a kiállítóhely a vízügyi műszaki-technikai múlt bemutatását teszi lehetővé. A szivattyútelep 1974. óta viseli a Bodoky Károly (1814-1868) nevet.

A kiállítási teremben a vízügyi múltat bemutató tablók, dokumentumok a szivattyú gépteremben pedig vízgazdálkodással kapcsolatos műszerek és dokumentumok gyűjteménye található. A szivattyútelep udvarán elődeink által alkalmazott vízgépészeti berendezések vannak elhelyezve.

Az eredetileg gőzüzemű szivattyútelepre 1 db 1898. évben gyártott Schlick, vízszintes tengelyű centrifugál szivattyú és az azt meghajtó Láng, kompaund kondenzációs gőzgép és annak kiszolgálására Schlick Cornwall kazán lett beépítve. A szivattyú és tartozékai eredeti állapotban a szivattyútelepi épületben található, a berendezések ma is működőképesek. A tárlatban fellelhető még – az 1980. július-augusztusi –, a Körösök egyik legnagyobb árvízkatasztrófájának részletei.

A több mint 110 éves téglafalazatú épület, szigetelés nélkül készült, a felnedvesedés az épület szerkezetét és a benne elhelyezett gyűjteményt is veszélyeztette. Az épület további állagromlás ütemének csökkentése érdekében 2007-ben tetőszerkezet és teljes tetőhéjzat cserére került sor. Az épület teljes alászigetelését és az ehhez kapcsolódó helyreállítási munkák elvégzéséhez a szükséges anyagi forrásokat pályázati segítséggel próbáltuk biztosítani.

Igazgatóságunk 2008. tavaszán az Oktatási és Kulturális Miniszter Reneszánsz Év-2008. keretében „Hogy unokáink is lássák” címmel meghirdetett műszaki örökség pályázaton 2 millió Ft támogatásban részesült.

A pályázatunk támogatása révén a múzeumi épület kívül-belül nedves falairól 2 méter magasságig a málló vakolat le lett verve, valamint az épület falainak alászigetelése – ezáltal a további nedvesség kizárása – megtörtént. A falak szigetelését fűrészelési technológiával a járdaszint feletti első téglasornál lett elvégezve és behúzásra került 2,00 mm vastag PE szigetelő lemez. A kazánház és a szivattyú gépterem közti szerkezeti főfal a kazán befalazása miatt fűrészeléssel nem volt szigetelhető, ezért itt hagyományos szakaszos aláfalazással történt a szigetelés.

A szerkezeti falak alászigetelése építési engedély köteles, így a munkák megkezdése előtt a pályázati forrásból építési engedélyes tervet kellett készíteni, illetve ez alapján engedélyezési eljárást lefolytatni.

A falakat a tervezői szakvélemény szerint minimum egy évig szellőzni, száradni kell hagyni, ez idáig nem szabad vakolni. Esztétikai szempontból és a szellőzés biztosítása érdekében a sérült falak elé zsákszövetet helyeztettünk.

Az építőmesteri kivitelező egyszerű közbeszerzési eljárás után (a legalacsonyabb vállalási árat adó vállalkozó) lett kiválasztva. A kivitelezés után az épület ki lett takarítva, a kiállítási tárgyak portalanítva lettek, így 2009. május óta a múzeum ismételen látogatható.

A projekt lebonyolítása (a tervezési szerződéskötéstől a munkák befejezéséig) mintegy 4 hónapig tartott.

## **2.) A kitűzött cél elmaradt elemei**

A szivattyútelepi épület teljes felújításának költsége a 2008. évi számításaink és a tervezői szakvélemény szerint, több mint 6 millió forint. Ez az összeg szerepelt a pályázati dokumentációnkban, amely tartalmazta az épület teljes alászigetelését, a vakolat leverési munkákat, a vakolat helyreállítási munkákat, a festési-, mázolás munkákat valamint a belső elektromos hálózat felújítását.

A pályázatunk 2 millió forint támogatásban részesült, így az csak részben fedezte az eredetileg tervezett célt, de az első és már-már halaszthatatlan lépést az múzeumi épület állagmegóvása a benne található ipartörténeti értékek megóvása érdekében sikerült megtenni.

## **3.) A kapott összeg mennyiben fedezte a tervezett célt**

A támogatási összegből az épület teljes alászigetelése és a nedves, málló vakolat leverése maradéktalanul teljesült. A múzeumi épület teljes körű rekonstrukciójához a falak kiszáradását követően – várhatóan 1-2 év – szükség lesz az épület újra vakolására és festésre, mázolás munkákra, továbbá nyílászárók javítására, cseréire, valamint az elektromos hálózat felújítására.

## **4.) Az elmaradott programrészek más programból, költségből befejezhetőek-e**

A következő időszak kiemelt feladata, hogy a felújítás II. ütemében megvalósítandó 2.) pontban említett építőmesteri munkák pénzügyi fedezetét megteremtjük, ennek érdekében a további pályázati lehetőségeket fogjuk keresni. A számításaink szerint a rekonstrukció II. üteme kb. 4 millió forint.

## **5.) Kiadások bemutatása**

### **Támogatás felhasználása:**

Hiteles térképmásolat (Mezőberény 0228 hrsz.) beszerzése ép. engedélyhez:	3.000-Ft
Engedélyes terv elkészítése:	102.000-Ft
Építőmesteri kiviteli munka:	1.876.627-Ft
Építőmesteri munkák utáni takarítás:	18.373-Ft
<b>Összesen:</b>	<b>2.000.000-Ft</b>

### **Saját forrás:**

Béreköltség (közbeszerzés, egyeztetés, dokumentálás, műszaki ellenőrzés)	200.422-Ft
<b>Összesen:</b>	<b>200.422-Ft</b>

**Mindösszesen:** **2.200.422-Ft**

## **6.) Az elkészült munka hasznosulása általában**

A pályázati forrásból megvalósult falszigeteléssel megszűnt az épület falainak további vizesedése. A falak kiszáradása után – a felújítási munka folytatásaként – sor kerülhet a vakolási és festési munkák elvégzésére. Addig is esztétikai szempontból a vakolatlan belső falak elé zsákszövetet helyeztünk, így biztosítva lesz az ipartörténeti értékek (vízgazdálkodási, ár- és belvízmentesítési feladatellátás kellékeinek) megőrzése.

**7.) Milyen kiadványok, vagy egyéb anyagok készültek a programhoz (meghívó, leporelló, kiadvány, internetes megjelenés stb.)**

A pályázatról és a felújítási munkákról a helyi lapunkban a Körös-vidéki hírlevélben (500 példányszám) és az interneten is beszámoltunk.

- 2008. július-augusztusi számban a Körös-vidéki Hírlevélben „Nyertes pályázat” címmel.
- Az interneten a [www.korkovizig.hu](http://www.korkovizig.hu) weblapon a felújítási munkák idején, valamint a munkák elkészültét követően.

**8.) A program szakmai felelőse, tervezője, kivitelezője**

Projektfelelős: Schriffert András

Múzeumi összekötő: Bátai Jánosné

Az építési munka tervezője: Kónya Béla

Az építési munka kivitelezője: Sarkadi Építőipari Közös Kft.

**9.) Történt-e a program részeként műtárgy restaurálás, ha igen: rövid leírása és a restaurátor neve**

A projektben műtárgy restaurálás nem történt.

**10.) Együttműködések a program végrehajtása során (más múzeumok, közművelődési vagy egyéb szervezetek)**

A projekt végrehajtása során a Magyar Műszaki és Közlekedési Múzeummal együttműködtünk. A pályázat monitoring tevékenységét végző muzeológus dr. Bencze Géza 2009. április 17.-én a felújítási munkákat a helyszínen tekintette meg.

2009. június 25.

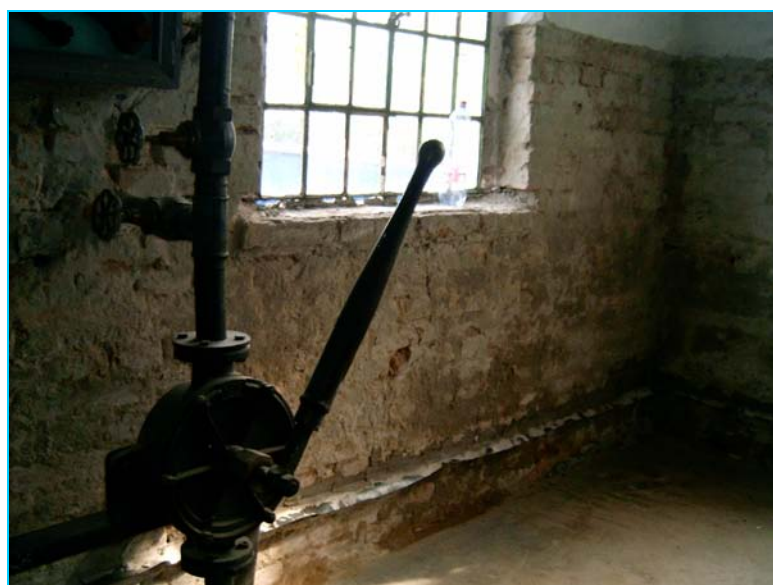
Bak Sándor  
igazgató

## A felújítás előtt készült képek





**A pályázat megvalósulása (az épület alászigetelése)**



## A pályázat megvalósulása (az épület alászigetelése)

